№ 35
D. 6 Lutego.
ŚRODA.
ROK 1828.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Przybycie do Polski Królowej Małżonki Kazimierza IV. 1454.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Na zaświadczenie J. C. M. W. Xcia CESARZEWICZA o gorliwej i długiej służbie, zostaiącego przy Kommissjoracie, V klassy *Kołatowa*, N. PAN raczył wynieść go do rangi IV klassy, i zostawić iak dotąd przy J. Cesarzewiczowskiej Mości.

Wczoraj o kwadrans na 11tą przed południem, horyzont tak się zaćmił, że pracuiący, w niektórych domach świece zapalić muszieli.—Po przeszło tygodniowej odwilży, dziś zimna stopni 5.

30te przedstewienie opery *Wolny Strzelec*, wczoraj do Teatru Naro; sprowadziło 1,200 słuchaczów. JP. *Meierowa* pierwszy raz graiąca rolę *Agaty*, przywołaniem zaszczycona została. —

Pewna osoba, w onegajszem ciągnieniu Loterji Klassy; wygrała parę set złotych, właśnie w chwili gdy miano zabierać iej sprzęty, za nie uiszczenie się z długu.

W *Mławie* d. 28 z: m: odbył się Sejmik Szlachecki powiatu *Mławskiego* pod laską JW. *Konstantego Witkowskiego*, dziedzica dóbr Podkraiewa, z pomocą przybranych na Assessorów WW. *Michała Mostowskiego*, dziedzica dóbr Windyki Grzybowa i *Piotra Dębskiego*, dziedzica dóbr Dębska i Krzywonosia; tudzież Sekretarza W. *Franciszka Chrzanowskiego*. Obranemi zostali na członków Rady Woiewódzkiej: JW. Marszałek i *Dębski* Assessor Sejmiku.

ROZMAITOŚCI.

Za panowania Króla *Kazimierza IV* przybył do Polski Poseł Szacha Perskiego na sejm opowiadaiąc o szczęściu swoiem, które ma *Pers* na *Turku*, a prosząc aby Król z drugiej strony ku Stambułowi ciągnął z Chrześcjany, ku wypędzeniu Bisurmanów z Grecji, a on chce z drugiej strony zastąpić, maiąc iuż na to w pogotowiu ludu 500,000. Posłowi odpowiedź dano, że przez swego Posła Król JMć na wszystko odpowie i odpisze. Listy były arabskim pismem pisane.

W większej części Gazet *Londyńskich* iest umieszczona uwaga, że w teraźniejszej zmianie Ministrów Angielskich, gdy Hrabia *Dudlej* pozostał iako Minister spraw zagranicznych, spodziewać się należy, że utrzymanym zostanie system ułatwienia sprawy Greckiej, do czego zapewne przychyli się *Sułtan* bez prowadzenia wojny a za usilnem pośrednictwem *Austrji*. — Cesarz *Brazylski* zmienił całe swoie ministerjum. — Niektóre pisma twierdzą że Grecy maią wojska 60,000 i 60 woiennych okrętów. Co do wojska, ta liczba iest może przesadzona. —Izba Deputowanych w *Lisbonie* rozpoczęła swe obrady, od projektu powściągnienia nadużyć druku.—*Walter Skot* wyczerpawszy iuż materje do romansów, ogłosił że poda do druku *kazania*.—We *Francji* iuż mało żyie Jenerałów którzy odbywali wojny pod dowództwem *Napoleona*, rzadko który z nich doczekał się starości.

Dalszy ciąg rozmaitych wiadomości o Turcji. Mutzelim iest Wice-Rządcą, namiestnikiem Baszy. Używa w swoim obrębie wszelkich praw, iakie mu nadaie władza wykonawcza, iest naczelnikiem siły zbrojnej; lecz podlega we wszystkiem Baszy od którego zależy i odbiera rozkazy. *Kutai* którzy starszymi są od innych Baszów i zwyczajnie dowodzą wojskiem na wojnie. *Beglerbej Monastyru* ma pod swoiemi rozkazami wojsko europejskie a Beglerbej Kutajski wojsko azjatyckie, obadwa zaś są pod komendą W. Wezyra. *Ulemowie* i *Effenaisowie* Kapłani i tłumacze religji, we wszystkich kraiach ziemi maią wielkie przywileie; lecz w żadnym bez wątpienia nie odnoszą takich korzyści z swego stanu iak w Turcji; dziedziczą tutaj najzyskowniejsze urzędy, łączą w sobie władzę sądową z religijną; są razem tłumaczami religji i sędziami wszelkich spraw świeckich i kryminalnych. Nie można żadnego z nich stracić bez pozwolenia ich naczelnika. Nakoniec tworzą oni pod imieniem Ulemów, pewne zgromadzenie bardzo poważne, potężne, i straszne niekiedy samemu tronowi, dla tego iż kieruie opinją publiczną. — *Seraj*, albo pałac Sułtański: nie trzeba rozumieć przez Seraj, gmachów w których mieszkaią żony pana, ale cały obwód pałacu Ottomańskiego, którego rozległość równa się rozległości średniego miasta. Nie iest to sam pałac ale zbiór pałaców i gmachów stawianych obok siebie, według upodobania Cesarzów. Dachy na wszystkich pałacach Cesarskich są pokryte ołowiem. Celniejsze wnijście iest marmurowe i nazywa się po Turecku *Kapiporta*. Prowadzi ta brama na pierwszy dziedziniec, gdzie się znajduie szpital, mennica i inne budowy. Drugi dziedziniec nazywa się *dziedzincem dywanu*, bo Rada stanu zgromadza się tam w izbie wielkiej; lecz oprócz tej izby, są tam ieszcze oficyny, skarbiec i stajnie. Seraj właściwie wzięty, przyległym iest dywanowi od strony północnej i prowadzi przez galerją skrytą do pysznego pokoiu audjencjonalnego, w którym iest tron Cesarski. Posłowie nie mogą iść daej; wiadomo bowiem, że wejście do Seraiu zbronione cudzoziemcom. Ciekawy iednak podróżny może znaleść sposob zwiedzenia wewnętrznych apartamentów, lecz nigdy nie można widzieć żon i nałożnic Sułtańskich. *Kobiety*. Muzułmanki żyią bardzo samotnie i nie pokazuią się publicznie bez zasłony i sukien zakrywaiących całą figurę. Oprócz męża i najbliższych krewnych iako to: rodziców, braci, stryiów, nikt nie ma przystępu do haremów i nie może widzieć odkrytej twarzy Muzułmanki. Mężczyzna chcący się żenić, nie może poznać inaczej wdzięków twarzy i przymiotow moralnych swojej narzeczonej, tylko przez opisy iakiej krewnej, przyiaciółki, lub też kobiety podeszłej. Ta daie pospolicie potrzebne informacje, stara się uchylić zachodzące trudności, przysposabia i urządza wszystkie rzeczy. Gdy rodzice zgadzaią się między sobą, oznacza się summa iaką mąż daie w nagrodę iej wdzięków. Wesele odbywać się musi koniecznie w wilją piątku, który tem iest u Muzułmanów co u nas niedziela, a u Żydów sobota. Na dzień lub 2 dni przed obchodem małżeństwa, panna idzie do kąpieli, gdzie pierwszy raz ustrzygaią iej włosy. Obrządek małżeństwa iest dosyć osobliwy. Prowadzą narzeczoną do meczetu ustroioną w czapkę szeroką i okrytą zasłoną iedwabno-czerwoną od stóp do głowy. Jman albo Kapłan zapytuie narzeczonego, czy ią wezmie za żonę w takim stanie iak iest, choćby głuchą lub ślepą była; skoro odpowie «tak iest» prowadzą ią na powrot do domu, w towarzystwie krewnych i sadzaią na poduszczę w końcu sofy; lecz niezdejmuie ni-

gdy zasłony, nawet dla męża swego.

W roku zeszłym wychodziło w *Paryżu* 179 pism perjodycznych, z tych, w przedmiotach religijnych 9, dzienników politycznych codziennych 12, pism politycznych w połowie perjodycznych 5, dzienników poświęconych ogłoszeniom, uwiadomieniom i doniesieniom 12, dzienników literatury dramatycznej 9, biograficznych 4, dzienników poświęconych handlowi, przemysłowi i finansom 10, pism perjodycznych prawniczych 20, w przedmiotach administracyjnych 7, lekarskich 22, muzycznych 5, w różnych przedmiotach mięszanych z nauk, sztuk i umieiętności 19, pism perjodycznych poświęconych edukacji 6, modom 3, dzienników wojskowych 3, historycznych 4, wolno-mularski 1, umieiętności i sztuk 28. Nigdy ieszcze *Paryż* nie miał w tak wielkiej obfitości pism perjodycznych.

Na początku r. 1821 zrobiono z największą dokładnością obrachunek ludności w całej Monarchji Pruskiej, obrachunek ten okazał że liczba mieszkańców (wyiąwszy Xięstwo Neuszatel) wynosiła wówczas 11,272,482. Przez 6 lat następnych urodziło się ludzi w tem państwie 3,060,262, umarło zaś 1,921,956. Przewyżka narodzonych wynosi 1,138,306, ludność więc całkowita Prus na początku r. 1827 była 12,419,788 mieszkańców.

Niedawno wyszło w *Paryżu* w ięzyku francuzkim dzieło: Korrespondencja *Don Pedra* pierwszego Cesarza Brazylskiego, z Królem *Portugalskim* ojcem swoim, w czasie rewolucji Brazylskiej, wytłumaczona z listów oryginalnych, poprzedzona biografją Cesarza Brazylskiego. —

O *Bryftregerze* znajduiącym się na ostatniej *Maskaradzie* wszędzie mówią w *Warszawie*, rozdał on mnóstwo listów bardzo stosownych do osób którym też listy wręczał. Przytaczamy ieden na prośbę tego który go odebrał. »Żądasz odemnie rady lekarskiej na ugaszenie miłości. Choroba ta należy do gorączkowych i iest bardzo niebezpieczna; dla zapobieżenia przeto zapaleniu, przyjmij następuiącą Receptę: Weź funt zimnej rozwagi, zmięszaj z funtem gorącej miłości, przydaj do tego dwie uncje grymasów Damskich i pół kamienia kłopotów małżeńskich. Niech się ta mixtura przez dni kilka w głowie twoiej wymaceruie a ręczę że w miłości ostygniesz.— *Dr. Jugo.*

Zdania.— Filozof ieden nazwał Kobietę, istotą gadatliwą. Jnny francuz nazwał ią raiem oczu, piekłem duszy, śmiercią ciała. J: *Paweł Rychter* nazwał raz szubienicę trójzębem sprawiedliwości.— Pewien nazwał sztukę drukarską artyleriją myśli.— *Menaż*, nazywał prelekcją Professora, który nie miał żadnego słuchacza, głosem wołaiącego na puszczy (vocem clamantis in deserto).—Wiersze niektórych poetów nowoczesnych, podobne są do nieużytecznej ziemi, która pospolicie same kwiaty wydaie.—*Liwjusz Fink* o człowieku wielkie czyniącym wydatki, mawiał iż ma albo Pańską dobroć albo Pańskie długi. — *Schuppius* w swoich pismach uczonych twierdzi, iż na świecie więcej iest głupich niż ludzi.— *Jan Auratus* umarł w r. 1588 maiąc lat przeszło 80. Był już starym gdy poiął za żonę 19 letnią panienkę mówiąc, że to iest wolność poetycka *(licentia poëtica.)*

Szarada.

Pierwsze policzysz między podporami,
A *drugie* iest między nami.
Wszystkiego się nie ieden z radością spodziewa,
Chociaż to są tylko drzewa.
(Zeszła Szarada *Szynkarka.)*

DONIESIENIA.

Z wolnej ręki do sprzedania Folwark Sontagowizna zwany w Territorium Miasta Powiatowego Ka-

zmierzu dołnym W: Lubelskiem nad samą Wisłą na gorzę za Reformatami pod Nr 148, mile od Puław leżący, składaiący się z gruntu ornego Morgów Chełmińskich 84 najwięcej gliniastego, z zasiewem ozimym żyta do 24ch korcy, do 40 korcy różnej Jarzyny, morgów 20 najmniej na kartofle, Legominy, i Sad fruktowy maiący piękną Sliwinę, Jabłka i Gruszki, tudzież, kilkadziesiąt dorastaiących Szczepów, a to wszystko w bliskości zabudowania, składaiącego się z 4ch Izb mieszkalnych, Spiżarni, Piwnicy murowanej, Wozowni, Szpichrza, Obory umieścić mogącej do 30 sztuk Bydła rogatego, Stajni na 4 Konie i kilka pomnieyszych chlewów, Stodoły o dwóch Klepiskach, z uregulowaną hypoteką; do tego wietrak nowo wybudowany na sposób Warszawski z pytlami, przy dogodnem doiezdzie ze wszystkich stron, dostateczny Inwentarz i Sprzęty gospodarskie. Położenie tego Folwarku iest na górzę między wielkiemi Zaroślami i Wąwozami tak iż słusznie nazwano to mieysce Szwajcarją Polską. Chęć kupna maiący raczy się zgłosić listownie albo też ustnie do Karóla Xiężyka kupca pod Nr 597, przy ulicy Bielańskiej w Warszawie mieszkaiącego, gdzie o cenie i warunkach odbierze wiadomość.

NB. NB. Kto onegdaj zgubił Pieniądze, za udowodnieniem swoiej własności odbierze w Fabryce Grzebieni pod Filarami przy ulicy Miodowej.

Z Litwy przybył świeży znaczny transport Masła Litewskiego w faskach; życzący nabyć raczą się zgłosić przy ulicy Bielańskiej w domu Kamińskiego Nr 601.

W Piątek zgubiona została na ulicy Miodowej bransoletka złożona z kilku łańcuszków bronzowych z zapinką złotą, z trzema turkusikami. Ktoby ią znalazł i chciał ią oddać na Senatorską ulicę pod Nr 469, w domu Zanellego, odbierze hojną nagrodę.

W d. 1 b. m zgubiony został Pulјares z rewersami, ieden na złp. 50 z podpisem P. Biskubskiego, 2gi na złł: 60 z podpisem P. Keisznowskiego, 3ci na złp. 25 z podpisem Ruszkiewicza, i różne próbki Szmuklerskie. Kto takowy odda do Abrahama Tokara Szmuklerza na Grzybowie pod Nr 1079, w domu Tyzlera, zostanie wynagrodzony.

Pod Nr 90, przy ulicy Dziekania obok Fary są do sprzedania Sledzie Holenderskie na Beczki, Achtelki, i pół Achtelki; oraz iest do zbycia Fortepjan o sześciu Oktawach za pomierną cenę.

Dom przy ulicy Leszno pod Nr 673, Lit: A. z Oficyną murowaną, front korzystny do murowania grunt dziedziczny aż do ulicy Nowolipie, bruk na obudwu ulicach własny, przedany będzie przez Subhastacją w terminie ostatecznym dnia 28 Lutego r. b. o 10 rano w Trybunale Województwa Mazowieckiego, ktoby chciał licytować wcześnie poradzi się którego kolwiek z Patronów który go o warunkach obiaśni gdyż bez Patrona licytować niewolno.

Odwołanie Plenipotencji. — Gdy W. Karól Kozłowski Patron przy Trybunale Cywilnym 1szej Instancji Województwa Podlaskiego z powodu swych zatrudnień, nie przyiął Plenipotencji do zaciągnienia pożyczonym sposobem Summy złp. 80,705, gro: 19, w Sprawie z wierzycielami Józefa Bombeka przezemnie niżej podpisanego, onemuż w dniu 1szym Września 1827 roku przed W. Reientem Alexandrem Engielke urzędownie zdziałany, z dozwoleniem przelania tejże Plenipotencji sobie nadanej, według wypadaiących okoliczności na inną osobę, z tych przeto powodów dla zapobieżenia wszelkiemu ztąd wyniknąć mogącemu nadużyciu, takową odwołuię Plenipotencją, i za nie exystuiącą, i mnie do niczego obowiązywać nie mogącą deklaruię. — W Warszawie d. 31 Stycznia 1828 r.—*Jan Hrabia Ostroróg.*

Szukaną iest okazja do wyiechania 11 lub 12 b. m. do Kalisza lub Wrocławia, najdogodniej-by iednak było Extra-Pocztą, życzący wspolnie tę drogę odbyć, zechce się udać po bliższą informacje do Handlu Dyzmańskiego i Comp: przy ulicy Miodowej.

Dwa Konie powozowe, mocne i rosłe, z całą zaprzęgą do sprzedania. Wiadomość u Murgrabiego Hotelu Drezdeńskiego przy ulicy Długiej Nr 556.

Do Fabryki Płodów chemicznych w Warszawie przy ulicy Solec Nr 2920, potrzeba przeszło tysiąc Beczek różnej wielkości, tudzież parę set sążni Grabiny lub Brzeziny. Chcący się podjąć dostawy raczą się zgłosić. Życzeniem byłoby Fabryki aby kto z Prowincji podiął się dostawy Beczek.

Osoba płci żeńskiej posiadaiąca ięzyk Francuzki i Polski, oraz różne roboty Damskie, życzy przyiąć obowiązek Guwernantki. Mieszka przy ulicy Gołębiej pod Nr 174, na drugiem piętrze od frontu.

Cztery Pokoie z Kuchnią, Drwalnią i Piwnicą na drugiem piętrze przy ulicy Nowy Swiat są w każdym czasie do wynaięcia; o cenie zaś dowiedzieć się można w domu P. Dobrycza Nr 497, na pierwszem piętrze ulica Podwal.

TEATR. Jutro wznowiona Komedja *Kochankowie extra pocztą* i Balet 3 *Gracje.*